

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. január 11.
(OR. en)

5152/22

LIMITE

AGRI 4
AGRIORG 2
WTO 4

FELJEGYZÉS

Küldi: a Tanács Főtitkársága
Címzett: a Tanács

Tárgy: Kereskedelmi vonatkozású mezőgazdasági kérdések
– *Véleménycsere*

A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2022. január 17-i ülésére tekintettel mellékelten továbbítunk a delegációknak egy háttéranyagot, amely segíti őket a fenti napirendi pont megvitatására való felkészülésben.

Kereskedelmi vonatkozású mezőgazdasági kérdések

1. A közös agrárpolitika (KAP) első végrehajtását követően **hatvan évvel** az Európai Unió immár az agrár-élelmiszeripari termékek legnagyobb exportőre és harmadik legnagyobb importőre a világon. Ez a siker egyértelműen összefügg a közös agrárpolitikával, amely támogatja a versenyképességet, az innovációt, valamint a biztonságos, fenntartható módon előállított, tápláló és kiváló minőségű termékek előállítását, ugyanakkor folyamatosan módosul annak céljából, hogy ezt a lehető legkisebb költséggel és a kereskedelmet legkevésbé torzító módon valósítsa meg, megkönnyítve ezáltal az EU olyan nemzetközi fejlesztési kötelezettségvállalásainak való megfelelését, mint például az általános vámkedvezmény-rendszer (GSP) és a „fegyver kivételével mindent” kezdeményezések.
2. A KAP e közvetett kereskedelmi vonatkozású eredményei, valamint a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó, az európai fogyasztók élelmiszer-ellátását érintő közelmúltbeli kihívások sikeres kezelése – különösen a nemrégiben elfogadott KAP-reform, továbbá az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által a reformmegállapodás keretében elfogadott együttes nyilatkozat (14190/21 ADD 1) összefüggésében – ismételten megmutatták, hogy az AGRIFISH Tanács és annak előkészítő szervei a hatáskörükbe tartozó ágazatokat érintő kérdésekben fontos kiegészítő szerepet töltenek be az uniós kereskedelempolitika kialakításában. Ez különösen igaz a valamennyi érdekelt fél számára előnyös megoldások oly módon történő előterjesztése tekintetében, hogy annak során érvényesüljenek az élelmezésbiztonság, a fenntartható fejlődés és az éghajlatváltozás elleni küzdelem alapvető prioritásai, támogatva ugyanakkor – nem pedig veszélyeztetve – az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásait és a szakpolitikai kezdeményezéseit, különösen a kereskedelemmel és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatban.
3. E tekintetben az AGRIFISH Tanács többször hangsúlyozta, hogy fontos ugyan a nemzetközi szabályokon alapuló rendszer keretében tett és a partnerszágokkal szembeni uniós kötelezettségvállalások teljesítése, ugyanilyen fontos a mezőgazdasági ágazat versenyképességének a kereskedelmi vitákból vagy más külpolitikai döntésekből eredő protekcionista intézkedésekkel szembeni védelme, annak biztosításával, hogy az importált mezőgazdasági termékek megfeleljenek az európai normáknak.

4. Az AGRIFISH Tanácsot legutóbb a 2021. novemberi ülésén tájékoztatták a kereskedelmi vonatkozású mezőgazdasági kérdések közelmúltbeli fejleményeiről. Érdemes megemlíteni a következő fejleményeket a régiók összegzése során.
5. A **WTO** 12. miniszteri konferenciájának lehetséges eredményeiről szóló tárgyalások a tavaly novemberi halasztást követően folytatódnak. A napirenden szereplő négy fő kérdés a kereskedelem és egészségügy, a halászati támogatások, a WTO intézményi reformja és a mezőgazdaság. Új időpontot még nem határoztak meg, bár India kérte, hogy a jelenlegi világjárványra a WTO által adandó válasz – különös tekintettel a szellemi tulajdonra (kereskedelem és egészségügy) vonatkozó elemre – megvitatása érdekében kerüljön sor virtuális miniszteri konferencia megszervezésére. Ami a mezőgazdasági szegmenst illeti, a novemberben tárgyalt valamennyi kérdés továbbra is a napirenden marad, ideértve az átláthatóság javítását, a belföldi támogatást, az exportversenyt/exportkorlátozásokat, az élelmiszerkészlet-tartalékolási közprogramokat és a piacra jutást. Tekintettel azonban a WTO-tagok álláspontjai közötti jelentős különbségekre, a 12. miniszteri konferencia legvalószínűbb eredménye továbbra is egy sor olyan munkaprogram létrehozása, amelyek iránymutatásul szolgálnának a jövőbeli tárgyalásokhoz, anélkül, hogy befolyásolnák azok eredményét. Az átláthatóság javítása része lehetne ennek az eredménynek, az exportkorlátozásokra vonatkozó elemmel (lényegében az Élelmezési Világprogramról szóló javaslattal) kapcsolatos megállapodással, a kereskedelmet torzító belföldi támogatásra és esetleg a piacra jutásra vonatkozó munkaprogramokkal, valamint az élelmiszerkészlet-tartalékolási közprogramok kérdésével együtt. Lehetséges sikeres eredményeket elérni, de nem biztos, hogy erre sor kerül, főként egyes kulcsfontosságú WTO-tagok eltérő álláspontjai miatt. Az EU továbbra is konstruktívan együtt fog működni a többi WTO-taggal annak érdekében, hogy építsen az elért eredményekre, és elkerülje a visszalépést a tárgyalásokban. A 12. miniszteri konferencia elhalasztása ellenére 2021. december 15-én elindítottak egy sor többoldalú WTO-kezdeményezést, köztük három, a kereskedelemmel és a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos kezdeményezést, amelyek esetében az Európai Unió vállalta, hogy növeli a kereskedelem szerepét az éghajlatváltozás elleni küzdelemben és a környezet védelmében. Ehhez az erőfeszítéshez kapcsolódik Valdis Dombrovskisnek, a Bizottság ügyvezető alelnökének arra irányuló felhívása, hogy hozzanak létre egy kereskedelmi miniszterekből álló nemzetközi koalíciót a zöld áruk és szolgáltatások kereskedelmének előmozdítására, valamint hogy 2022-ben hívjanak össze egy, a kereskedelemmel, az éghajlatváltozással és a fenntarthatósággal foglalkozó miniszteri találkozót.

6. A **WTO-vámkontingenseknek** az EU és az Egyesült Királyság közötti, a brexit utáni **felosztását** illetően 2021. október 4-én megállapodás megkötésére és aláírására került sor Ausztráliával. Az Új-Zélanddal kötött megállapodást is közvetlenül karácsony előtt parafálták, és hamarosan a Tanács elé terjesztik hivatalos jóváhagyásra. Ezen a területen nem történt más konkrét fejlemény.
7. Ami a kétoldalú kapcsolatokat és tárgyalásokat illeti, az **USA–EU** Kereskedelmi és Technológiai Tanács ülésének és a G20-ak Firenzében tartott találkozásának eredményét követően szakértői szinten igazgatási megállapodást írtak alá a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság és az Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma közötti együttműködésről, amelynek célja, hogy együttműködési intézkedéseket dolgozzon ki az ismeretek és információk cseréjére, valamint hogy előmozdítsa az előttünk álló globális mezőgazdasági kihívásokkal kapcsolatos kölcsönös megértést. Ez a megállapodás kiegészíti a más jelentős partnerekkel, például Kínával, Japánnal, Kanadával és másokkal folytatott párbeszédet, amelyek mindegyike összehívásra kerül 2022-ben.
8. Ami a szabadkereskedelmi megállapodásokat illeti, az **Új-Zélanddal** folytatott tárgyalások jól haladnak ahhoz, hogy a lehető leghamarabb meg lehessen kötni a megállapodást, de még nem zárultak le. A BIZ jelezte, hogy további, bár szerény engedményeket kell tenni a tejtermékek és marhahústermékek piacra jutása tekintetében – vámkontingenseken keresztül – azzal a feltétellel, hogy elfogadják más uniós offenzív álláspontokat, beleértve a tagállamok legutóbbi kérelmeit a földrajzi jelzésekre vonatkozóan. Ez részét képezné az arra irányuló erőfeszítéseknek, hogy a tárgyalások 2022 végére várt záró szakaszában végleges megállapodás születhessen. Az Új-Zélanddal kötendő megállapodás annak alapvető elemeiként várhatóan korszerű rendelkezéseket is tartalmaz majd a fenntartható fejlődésre – a párizsi éghajlatváltozási kötelezettségvállalásokra való hivatkozást is beleértve –, az élelmiszerrendszerekre és az állatjólétre vonatkozóan, figyelembe véve a szabadkereskedelmi megállapodások fenntartható fejlődésről szóló fejezeteire vonatkozó, ez év júniusában véglegesítendő 15 pontos cselekvési terv folyamatban lévő bizottsági felülvizsgálatának eredményét.
9. A **Chilével** folytatott tárgyalásokba is belefoglaltak egy, a közelmúltban szakértői szinten véglegesített, a fenntartható fejlődésre vonatkozó 15 pontos cselekvési terv felülvizsgálatán és a Párizsi Megállapodás végrehajtásán alapuló felülvizsgálati záradékot. Ami az EU–Chile megállapodásban a mezőgazdasági piacra jutásra és a földrajzi jelzésekre vonatkozóan elfogadott rendelkezéseket illeti, azokat a Bizottság 2021 végén *ad hoc* szakértői találkozón ismertette a tagállamokkal.

10. Ezen túlmenően a Tanács meglévő tárgyalási megbízása alapján (amelyet a vonatkozó politikai iránymutatás alapján felül lehet vizsgálni) 2022 elején újraindulnak majd a szabadkereskedelmi megállapodásokra irányuló tárgyalások **Indiával**, a földrajzi jelzésekről szóló megállapodásra vonatkozó különálló tárgyalásokkal együtt. Ezzel szemben a közelmúltban nem történt határozott előrelépés az **Indonéziával** folytatott tárgyalások során, míg az **Ausztráliával** folytatott tárgyalások csak lassan haladnak: tavasszal újabb forduló kerül sor. A **Mexikóra** és a **Mercosurra** vonatkozó szabadkereskedelmi megállapodásról szóló tárgyalások eredményeinek a Tanács általi jóváhagyása még várat magára.
11. Néhány kétoldalú piacra jutási kérdést illetően a BIZ továbbra is nyomást gyakorol **Oroszországra** annak érdekében, hogy tisztázza a borok címkézésére vonatkozó új jogszabályainak az alkalmazását annak érdekében, hogy az orosz piacon az ne érintse az uniós földrajzi jelzéseket, köztük a „Champagne”-t. Továbbra is fennáll a számos európai mezőgazdasági termékre vonatkozó orosz importtilalom. A Bizottság konzultációt fog kérni Oroszországtól a WTO keretében a fára vonatkozó vámkontingensekről szóló vitarendezéssel összefüggésben, miután Oroszország a közelmúltban *de facto* megszüntette azokat, növelve ezáltal az EU-ra a fa tekintetében kivetett kiviteli vámokat. 2022. január 1-jétől a **belarusz hatóságok** is tilalmat vezettek be bizonyos uniós mezőgazdasági termékek kivitelére, közvetve tovább korlátozva ezzel az orosz piacra jutást, mivel a tilalom 2014-es kivetését követően több európai mezőgazdasági terméket Belaruszon keresztül szállítottak Oroszországba.
12. Az **Egyesült Királyságba** irányuló uniós agrár-élelmiszeripari export időközben visszatért a brexit előtti szintre, míg az Egyesült Királyságból származó uniós import esetében nem ez a helyzet. A későbbiekben fog megmutatkozni az újonnan bevezetett vámeljárásnak az Egyesült Királyságba irányuló uniós exportra gyakorolt hatása, továbbá a teljes körű egészségügyi és növényegészségügyi ellenőrzések 2022. évi alkalmazásának, valamint az Egyesült Királyság által más kereskedelmi partnerekkel – például Ausztráliával és Új-Zélanddal – kötött megállapodásoknak a hatása, amelyek ezen országok mezőgazdasági termékei számára jelentős engedményeket tesznek az Egyesült Királyság piacára való bejutást illetően. A BIZ ugyanakkor intenzív tárgyalásokat kezdett az Egyesült Királysággal az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv végrehajtásával kapcsolatos hosszú távú megoldások közösen történő azonosítása érdekében, anélkül azonban, hogy újratárgyalná a jegyzőkönyv rendelkezéseit vagy veszélyeztetné annak fő politikai célját. Tárgyalások kezdődtek emellett az Egyesült Királysággal a Gibraltárral fennálló kapcsolatokról is.

13. Végezetül a Bizottságon belül folyamatban van a KAP-reformjavaslatok elfogadására irányuló tárgyalások keretében a Tanács és az Európai Parlament által kért azon jelentéssel kapcsolatos munka, amely értékelést tartalmaz az uniós egészségügyi és környezetvédelmi előírások (többek között az állatjóléti előírások, valamint folyamatok és termelési módszerek) importált mezőgazdasági és agrár-élelmiszeripari termékekre való alkalmazásának indokairól és jogi megvalósíthatóságáról, valamint azonosítja azokat a konkrét kezdeményezéseket, amelyek a WTO szabályaival összhangban biztosítják alkalmazásuk nagyobb következetességét. A BIZ jelezte, hogy kész néhány előzetes megállapítást benyújtani a francia elnökség első három hónapjában. A végleges jelentés várhatóan júniusban készül majd el.

Záró megjegyzések

14. E fejleményekre tekintettel célszerű lenne, ha a Tanács a 2022. évi első ülése alkalmával két- és többoldalú szinten megbeszélést folytatna arról, hogy a mezőgazdaság tekintetében milyen irányt kell követni az EU harmadik országokkal fenntartott kereskedelmi kapcsolatai terén.
15. Tekintettel arra, hogy a közelmúltban elfogadásra került a KAP reformja, amely jelentős mértékben javította a fenntarthatóságot és a környezetvédelmi hitelességet, a miniszterek kihasználhatnák ezt a lehetőséget arra, hogy véleményt nyilvánítsanak arról, hogy a két- és többoldalú tárgyalások, valamint más uniós kezdeményezések terén aktuálisan hol tart különösen a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend és a nemzetközi fenntartható fejlődés további előmozdítása, ami biztosítja annak megelőzését, hogy az európai termelők másokhoz képest hátrányba kerüljenek, továbbá előmozdítja az európai termelési modellt, ily módon exportálva a KAP sikerét.